

VI

**ŚWIĘTOKRZYSKI TURNIEJ JĘZYKOWY
2017/2018**

REGULAMIN KONKURSU

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

1. Organizatorem Konkursu jest **V Liceum Ogólnokształcące im. ks. Piotra Ściegiennego w Kielcach**, a jego **koordynatorami są nauczycielki języka polskiego: Edyta Biskup, Ewa Wojcieszynska, Agnieszka Bandura.**
2. Wsparcie merytoryczne zapewnia **Samorządowy Ośrodek Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli w Kielcach – doradca metodyczny Małgorzata Miazga.**
3. Patronat nad konkursem sprawuje **Świętokrzyski Kurator Oświaty.**
4. Konkurs jest przeprowadzany w dwóch kategoriach wiekowych i adresowany do uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych z Kielc oraz powiatu kieleckiego.

II. CELE KONKURSU

- Popularyzowanie kultury języka ojczystego.
- Rozwijanie wyobraźni i ekspresji w wyrażaniu myśli.
- Upowszechnianie mody na poprawne mówienie.
- Doskonalenie praktycznych umiejętności językowych.
- Popularyzowanie językowego obrazu świata.
- Budzenie świadomości etycznej i estetycznej wartości słowa.

III. ZAKRES WIEDZY I UMIEJĘTNOŚCI

1. Fleksja: odmienne części mowy: rzeczownik, przymiotnik, czasownik, zaimek, liczebnik; nieodmienne części mowy: przysłówki, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik.
2. Składnia: rodzaje wypowiedzi, części zdania: podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik; analiza składniowa zdania pojedynczego i złożonego.
3. Słotwórstwo i słownictwo: wyrazy podstawowe, pochodne, pokrewne, złożone, eufemizmy, skrótowce, antonimy, synonimy, homonimy, neologizmy, archaizmy, zapożyczenia; słownictwo ogólnonarodowe i o ograniczonym zasięgu.
4. Frazeologia: związki luźne, łączliwe i stałe; wyrażenia, zwroty, frazy.
5. Fonetyka: głoska a litera, upodobnienia, akcent, intonacja.
6. Kultura języka i komunikacja: wyrazy modne, grzeczność i stosowność językowa, norma oficjalna i norma użytkowa, innowacje językowe a błędy, akt komunikacji i funkcje komunikatu językowego.
7. Stylistyka: język mówiony i pisany, style funkcjonalne, rodzaje stylizacji, środki stylistyczne (np. neologizm, archaizm, zgrubienie, zdrobnienie, epitet, metafora, porównanie, powtórzenie, personifikacja, animizacja, pytanie retoryczne, onomatopeja, oksymoron, hiperbola, elipsa, paralelizm, synekdocha).

IV. BIBLIOGRAFIA

1. *Formy i normy, czyli poprawna polszczyzna w praktyce*, red. Katarzyna Kłosińska, Warszawa 2004.
2. *Kultura języka polskiego*, Markowski Andrzej, Warszawa 2006.
3. *Nie taki język straszny. O polszczyźnie dla uczniów*, Miodek Jan, Gdańsk 1996.
4. *Przyjazna gramatyka języka polskiego*, Pawelec Radosław, Warszawa 2005.
5. *Słownik poprawnej polszczyzny PWN*, red. Andrzej Markowski, Warszawa 2004.
6. *Internetowa poradnia językowa*, Wydawnictwa Naukowego PWN.
7. Aktualne słowniki ortograficzne.

V. ZASADY ORGANIZACYNE

1. Rejestracja Uczestników

- Zgłoszenia szkoły i uczniów biorących udział w konkursie dokonuje nauczyciel.
- Szkoła powołuje Komisję Konkursową, składającą się z co najmniej dwóch nauczycieli, którzy nadzorują przebieg Turnieju.
- Rejestracji szkoły należy dokonać w terminie do **15 stycznia 2018 roku (KARTA ZGŁOSZENIA załącznik nr 1)**, a dane zwycięskiej pary uczniów przesłać do **8 lutego 2018 roku (KARTA ZGŁOSZENIA załącznik nr 2 oraz karta zgody w przypadku uczniów niepełnoletnich załącznik nr 3)** drogą elektroniczną na adres: ewawojcieszynska@5lo.kielce.eu lub faksem: nr **41 3676920**

2. Obowiązki Uczestnika

- Przystępując do Konkursu, Uczestnik wyraża zgodę na:
  - przetwarzanie swoich danych osobowych przez Organizatora w celu przeprowadzenia Konkursu (w przypadku uczestnika niepełnoletniego należy wypełnić **załącznik nr 3**);
  - wykorzystanie danych osobowych, wizerunku, głosu, wypowiedzi przez Organizatora dla potrzeb Konkursu (w przypadku uczestnika niepełnoletniego należy wypełnić **załącznik nr 3**);
- Uczestnik nie może korzystać w czasie Konkursu z telefonu komórkowego i innych urządzeń elektronicznych oraz żadnych pomocy naukowych.

3. ETAPY KONKURSU

a) Pierwszy etap – szkolny

- Przesłanie przez Organizatora regulaminu VI Świętokrzyskiego Turnieju Językowego wraz z kartami zgłoszeń **7 grudnia 2017 roku**.
- Zgłoszenie przez zainteresowane szkoły potwierdzenia udziału w Turnieju do **15 stycznia 2018 roku** (załącznik nr 1)
- Przesłanie przez Organizatora do zgłoszonych szkół **29 stycznia 2018 roku** testu językowego i kart odpowiedzi (drogą mailową).
- Przeprowadzenie eliminacji VI ŚTJ w dniu **1 lutego 2018 roku** przez nauczycieli polonistów w każdej szkole.
- Przesłanie do Organizatora zgłoszeń zawierających dane dwójki uczniów reprezentujących szkołę do **8 lutego 2018 roku** (załącznik nr 2)

a) Drugi etap - międzyszkolny

- Finał Konkursu odbędzie się w **marcu 2018 roku w V Liceum Ogólnokształcącym im. ks. Piotra Ściegiennego w Kielcach** w ramach XXVI Tygodnia Kultury Języka.
- Przebieg etapu międzyszkolnego w grupie gimnazjów i liceów. Uczniowie reprezentujący szkołę wraz z opiekunem zgłaszają się 15 minut przed rozpoczęciem Konkursu. Dokładna data i godzina zostanie podana uczestnikom w terminie późniejszym. Uczniowie zajmują miejsce zgodnie z wylosowanym numerem stolika. Wszyscy uczestnicy zaczynają pracę nad testem językowym o tej samej godzinie; czas przewidziany na rozwiązanie testu - 45 minut. Po zakończeniu pracy należy umieścić w kopercie kartkę z danymi ucznia, zakleić i oznaczyć kopertę i test kodem (nr stolika), a następnie zasygnalizować zakończenie pracy poprzez podniesienie ręki. Prace konkursowe zostaną sprawdzone bezpośrednio po eliminacjach przez Komisję złożoną z polonistów.
- Komisja wyłoni po trzech laureatów spośród uczniów liceów i gimnazjów.
- Lista nagrodzonych zostanie umieszczona na stronie Kuratorium Oświaty oraz V LO.

4. Nagrody

- Organizatorzy przewidują nagrody rzeczowe dla uczestników konkursu za zajęcie I –go, II – go i III –go miejsca na etapie gimnazjum i szkoły ponadgimnazjalnej.
- Wszyscy uczestnicy i opiekunowie otrzymają pamiątkowy dyplom udziału w Konkursie.

VI. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Regulamin dostępny jest na stronie V Liceum Ogólnokształcącego im. ks. Piotra Ściegiennego oraz Samorządowego Ośrodka Doradztwa Metodycznego i Doskonalenia Nauczycieli.
2. Przystąpienie Uczestników do Konkursu jest równoznaczne z akceptacją treści Regulaminu. Dodatkowych informacji udzielają nauczycielki języka polskiego w V LO i w SODMiDN:

Ewa Wojcieszńska ewawojcieszynska@5lo.kielce.eu

Agnieszka Bandura agnieszkabandura@5lo.kielce.eu

Małgorzata Miazga miazga.malgorzata@gmail.com

VI Świętokrzyski Turniej Językowy. Przykładowe zadania

Arkusz będzie obejmował od jednego do trzech tekstów (lub ich fragmentów) o charakterze literackim i publicystycznym oraz zawierał zadania otwarte i zamknięte.

Przeczytaj uważnie teksty i wszystkie zadania. W każdym z zadań zamkniętych wybierz jedną poprawną odpowiedź i zaznacz ją kółkiem. W zadaniu otwartym wpisz właściwą odpowiedź.

Tekst 1.

Sławomir Mrożek *Nadzieja*

Czasami chcę sobie z kimś pogadać. Wtedy odwiedzam znajomego, który też chce sobie z kimś pogadać. Dyskutujemy o pogodzie, o tym, gdzie taniej, a gdzie drożej i która drużyna wygra mecz piłki nożnej w najbliższą niedzielę. Klócimy się, bo on woli Niebieskich, a ja Zielonych. Właściwie to nie wiem, dlaczego wolę Zielonych. Pewnie dlatego, że on woli Niebieskich, a bez sprzeczki byłoby nudno. Ale dlaczego on woli Niebieskich? Może dlatego, że ja wolę Zielonych.

[*Małe prozy*, Sławomir Mrożek, Kraków 1990]

Zadanie 1.1

Z drugiego zdania tekstu wypisz zwrot charakterystyczny dla języka potocznego.

Zadanie 1.2

Określ, jakim rodzajem zdania jest drugie wypowiedzenie z podanego tekstu.

- a) zdanie współrzędnie złożone łączne
- b) zdanie podrzędnie złożone z podrzędnym przydawkowym
- c) zdanie podrzędnie złożone z podrzędnym okolicznikowym celu
- d) zdanie współrzędnie złożone wynikowe

Zadanie 1.3

Wyrazy „kims” i „tym” to:

- a) rzeczowniki
- b) przysłówki
- c) zaimki
- d) przyimki

Zadanie 1.4

Zaznacz poprawną odpowiedź:

Wyraz „pogodzie” ma

- a) 8 liter, 8 głosek
- b) 7 liter, 6 głosek
- c) 8 liter, 6 głosek
- d) 6 liter, 6 głosek

Zadanie 1.5

Jakie zjawisko fonetyczne pojawia się w wyrazie „najbliższy”

- a) udźwięcznienie wewnątrzwyrazowe postępowe
- b) udźwięcznienie wewnątrzwyrazowe postępowe
- c) ubezdźwięcznienie wewnątrzwyrazowe postępowe
- d) ubezdźwięcznienie wewnątrzwyrazowe wsteczne

Zadanie 1.6

Dopisz dwa synonimy do słowa „dyskutować”

Tekst 2

Julian Tuwim

Dwa wiatry

Jeden wiatr -- w polu wiał,
Drugi wiatr -- w sadzie grał:
Cichuteńko, leciuteńko,
Liście pieścił i szeleścił,
Mdał...

Jeden wiatr -- pędziwiatr!
Fiknął kozła, plackiem spadł,
Skoczył, zawiał, zaszybował,
Świdrem w górę zakołował
I przewrócił się, i wpadł
Na szumiący senny sad,
Gdzie cichutko i leciutko
Liście pieścił i szeleścił
Drugi wiatr...
Sfrunął śniegiem z wiśni kwiat,
Parsknął śmiechem cały sad,
Wziął wiatr brata za kamrata,
Teraz z nim po polu lata,
Gonią obaj chmury, ptaki,
Mkną, wplątują się w wiatraki,
Głupkowate mylą śmigie,
W prawo, w lewo, świst, podrygi,
Dmą płucami ile sił,
Łobuzują, pal je licho!...

A w sadzie cicho, cicho...

Zadanie 2.1

Określ, jaką częścią mowy jest wyraz? drugi?

- a) liczebnikiem głównym
- b) liczebnikiem porządkowym
- c) liczebnikiem zbiorowym
- d) zaimkiem liczebnym

Zadanie 2.2

„Cichutko”, „leciutko” to:

- a) wyrazy dźwiękonaśladowcze
- b) epitety
- c) zdrobnienia
- d) metafory

ANALIZA
przykłado
WY

Zadanie 2.3

Przyporządkuj nazwę środka do sformułowania z tekstu

Nazwa środka stylistycznego	Sformułowanie z tekstu	odpowiedź
1. paralelizm	A. „skoczył, zawiał, zaszybował”	
2. wyliczenie	B. „parsknął śmiechem cały sąd”	
3. uosobienie	C. „Jeden wiatr - w polu wiał, Drugi wiatr - w sadzie grał”	

Zadanie 2.4

Wyjaśnij znaczenie związku frazeologicznego:

- fiknąć kozła- .....

Zadanie 2.5

Określ, czy wyraz „kamrat” to:

- a) archaizm
- b) neologizm
- c) zapożyczenie
- d) kolokwializm

Zadanie 2.6

Słowo „pędziwiatr” to:

- a) złożenie
- b) zestawienie
- c) zrost

Zadanie 2.7

Dokonaj analizy słowotwórczej wyrazu „zakołować”. Wskaż podstawę słowotwórczą i formant.

podstawa słowotwórcza.....

formant.....

Zadanie 2.8

W zdaniu „Głupkowane myślą śmigi” zastąp kolokwializm wyrazem z języka ogólnego.

.....

Tekst 3.

Bronisław Wildstein *Kino Apokalipsy*

"Wulkan" - kolejna wielka hollywoodzka produkcja poświęcona katastrofie - zaczyna się tak, jak przystało na obraz tego gatunku. Jest tylko jedna różnica. W klasycznym "Trzęsieniu ziemi" czy "Płonącym wieżowcu" od razu pojawia się liczna grupa bohaterów wywodzących się z najrozmaitszych sfer społecznych. Równoległe pokazywanie ich losów wypełniało dość długie filmowe ich wprowadzenie. Już wtedy narastało napięcie, gdyż widz - w przeciwieństwie do bohaterów obrazu - wiedział o zbliżającej się katastrofie. Jednocześnie historie te tworzyły schematyczny obraz ludzkiego kosmosu. Jego naruszenie powodowało, że drogi życiowe postaci, w normalnych warunkach niezależne od siebie, ulegały dramatycznemu splątaniu.

[Bronisław Wildstein "Kino Apokalipsy", "Wprost" 16 listopada 1997 roku.]

Zadanie 3.1

Słowo: „poświęcona” to :

- a) przymiotnik
- b) imiesłów przymiotnikowy czynny
- c) imiesłów przymiotnikowy bierny

WY

Zadanie 3.2

Utwórz rodzinę wyrazów do słowa „film” zawierającą sześć elementów

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 3.3

Ile jest przymiotników w trzecim zdaniu tekstu:

- a) 6,
- b) 3
- c) 4
- d) 5

Zadanie 3.4

W zdaniu czwartym podmiotem jest:

- a) wprowadzenie
- b) równoległe pokazywanie
- c) pokazywanie losów
- d) pokazywanie

Zadanie 3.5

Wyraz „hollywoodzka” został włączony do polszczyzny przez:

- a) spolszczenie pisowni
- b) spolszczenie pisowni i dostosowanie do polskiego wzoru odmiany
- c) tylko przez dostosowanie do polskiego wzoru odmiany
- d) dostosowanie warstwy brzmieniowej (fonetycznej)

Zadanie 3.6

Wskaz szereg, w którym występują wyłącznie przymyki:

- a) czy, jego, w, od
- b) w, że, od, z
- c) na, o, w, do
- d) że, już, o, ich

Kalendarium

Data	Dzień	Czynności	Uwagi
<u>Pierwszy etap – szkolny</u>			
do 7 grudnia 2017 r.	czwartek	Przesłanie do szkół przez organizatorów regulaminu VI Świętokrzyskiego Turnieju Językowego wraz z kartami zgłoszeń	Na e-mail szkoły
do 15 stycznia 2018 r.	poniedziałek	Zgłoszenie szkoły do udziału w VI ŚTJ (KARTA ZGŁOSZENIA załącznik nr 1)	ewawojcieszynska@5lo.kielce.eu lub faksem: nr 41 367 69 20
29 stycznia 2018 r.	poniedziałek	Przesłanie do zgłoszonych szkół testu językowego i kart odpowiedzi	Na e-mail szkoły
1 lutego 2018 r.	czwartek	Przeprowadzenie eliminacji przez nauczycieli polonistów w każdej szkole	Etap szkolny
do 8 lutego 2018 r.	czwartek	Przesłanie danych zwycięskiej pary uczniów (KARTA ZGŁOSZENIA załącznik nr 2 oraz karta zgody w przypadku uczniów niepełnoletnich załącznik nr 3) drogą elektroniczną na adres:	ewawojcieszynska@5lo.kielce.eu lub faksem: nr 41 367 69 20
<u>Drugi etap - międzyszkolny</u>			
marzec 2018 r.	piątek	Final Konkursu odbędzie się w marcu 2018 roku w V Liceum Ogólnokształcącym im. ks. Piotra Ściegiennego w Kielcach w ramach XXVI Tygodnia Kultury Języka(dokładny termin zostanie podany po ustaleniu daty Tygodnia Kultury Języka).	Ul. Marszałkowska 96 w ramach XXVI Tygodnia Kultury Języka